

DE TOEKOMST VAN ONS ONDERWIJS: OP WEG NAAR DE PAFO?

Ons onderwijs is aan groot onderhoud toe, zo stelt een brede coalitie van onderwijsorganisaties. Op 21 januari jl. ontvouwde deze coalitie het discussiestuk De toekomst van ons onderwijs.

Het systeem piept en kraakt en de rek is eruit. De leesvaardigheid van leerlingen neemt af, er is kansenongelijkheid, talenten worden onvoldoende benut, leerlingen- en studentenwelzijn staat onder druk en onderwijsprofessionals ervaren hoge werkdruk en weinig professionele ruimte. Ik ben het eens met de coalitie. De zorgen betreffen overigens niet alleen het onderwijs: er zijn demonstraties en stakingen, ook in andere velden binnen het publieke domein kraakt het. Belangrijke voorzieningen die aan de basis staan van onze welvarende samenleving functioneren niet goed; denk aan de zorg, het onderwijs, de politie.

Ondertussen buitelen de strategische agenda's en beleidsadviezen over het onderwijs over elkaar heen en beschrijft iedere instantie de aanbevelingen en strategische doelen voor de komende jaren. Enkele veel terugkerende thema's zijn leven lang ontwikkelen, samen opleiden & professionaliseren, regionale samenwerking, doorlopende leerlijnen, bevoegdheidsstelsel, toegankelijkheid en flexibilisering.

Eén van de beleidsrapporten is het advies van de Onderwijsraad 'Ruim baan voor leraren', dat pleit voor een fundamentele herziening van de opleidings- en arbeidsstructuur in het onderwijs. De schotten tussen de onderwijsbevoegdheden moeten eruit om zodoende meer loopbaanmogelijkheden voor leraren te creëren. Dat draagt bij aan aantrekkelijkheid van het beroep en geeft meer mogelijkheden om anders te organiseren.

Ik zie voor me dat de pabo's zich omvormen tot lerarenopleiding funderend onderwijs met als nieuwe naam en afkorting pafo. Deze opleiding verzorgt de brede pedagogisch-didactische basis voor leraren werkzaam in wat we nu po en vo noemen. De pafo biedt naast die brede pedagogisch-didactische basis keuzemogelijkheden voor specialisaties naar leeftijdsgroepen en wellicht ook enkele meer vakinhoudelijke specialisaties; ik denk hierbij onder meer aan Nederlands, rekenen & wiskunde. Vakinhoudelijke specialisaties als scheikunde, economie, management & organisatie halen studenten ergens anders. Dat past in de flexibilisering van het onderwijs. Die nieuwe pafo leidt leraren op voor een nieuw type school of integraal kindcentrum. Doorlopende leerlijnen, individuele leerlijnen, eerder beginnen met leren, gedifferentieerde overgangen: ontwikkelingsgericht onderwijs, waarin talenten kans krijgen en inclusie vanzelfsprekend is.

De relevantie en urgentie om de bakens te verzetten, is hoog. De maatschappelijke onrust, politieke aandacht en behoefte om te vernieuwen is groot. Het is tijd voor een herijking van de koers. Het Instellingsplan van KPZ beslaat de periode 2016-2021; we gaan dit kalenderjaar bouwen aan een nieuw strategisch beleidsplan voor de komende jaren. Thema's te over zou ik zeggen. Die thema's willen we graag met onze partners verkennen en uitdiepen, want opleiden doe je samen en we willen opleiden in netwerken.

Graag nodig ik je bij deze uit om met ons na te denken over onze missie, onze koers, de relevante thema's en de invulling daarvan. Hoe mooi zou het zijn als we samen aan die pafo gaan bouwen. Geef je reactie aan ons door via info@kpz.nl.

Ingrid Lammerse,
voorzitter College van Bestuur KPZ